

Apure de trei ori în septemana: mercuri-a
vineri-a si duminică; în septemanele cu
săbători însc numai de două ori.

Pretiu pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
" diumetate de anu 5 " — " " "
" unu patrariu . . . 2 " 50 " " "
Pentru Romania si strainetate:
pe anu . . . . . 30 franci;
" diumetate de anu . . . 15 " "

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin dñs
corespondenti ai nostri, la tote postele, si
de o dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1. unde sunt a se adresă tote câte
procezu foi'a. Cele nefrancate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuncio si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se respunde câte 6 cr. de
linia; repetiriile se facu cu pretiu scadutu.
Tassa creriale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipa.

Invitare de prenumeratiune la „Albina,”
pre perioadele anului 1876,
cu pretiurile si conditionile, ce se vedu in frun-
tea foi.

Budapesta, in 14/26 ian. 1876.

Din Bucuresti se depesidia sub
datulu de ieri: „Camera si-a redeschis
siedintiele. Guvernulu a prezentatu mai
multe proiecte de legi. Ministrulu de
resbelu cere unu credetu suplementariu
straodenariu de 5 millioane si 600 de
mii, pentru provederea armatei cu cele
de lipsa. Ministrulu finantielu propune
proiectu de lege pentru baterea mone-
tei romane cu tipulu Domnitoriului. Am-
bele propuneri s'au primitu cu placere si
pentru celu d'antaiu s'a votatu urgentia.”

Noi credemu, ca deca este, ca
cererea d-lui generariu Florescu intr'
adeveru se merite atentiunea lumei si pla-
cerea Camerei: apoi cu privintia la situa-
tiunea in Oriente, millioanele cerute, deja
trebae se fie cheltuite! Altfeliu ele
ar fi — fora destulu scopu si folosu.

Din Constantinopole cea mai
noua si mai curiosa scire, ca Porta
otomana, dorindu a elude oresi-cum inter-
ventiunea poteriloru, a intratu in tractari,
firesce secrete, cu Nichitia din Monte-
negru, promitiendu acestuia, a-i cede
Herzegovina, dar sub conditiunea,
d'a reconosce suzeranitatea sultanului.

Destulu ca — asiã se vede, cumca
pon'a un'a alt'a, Montenegru are se
profite de calamitatiile Turcului. —

**Cans'a reului si a decaderii nostre
in monarchia.**

Pe di ce merge, in monarchia si in
strainetate, totu mai multu literatur'a po-
litica nepreocupata, din firu in peru vine a
dovedi, prin acte si fapte a constata pan'
la sum'a evidentiã, cumca — ceea-ce se
face in Austria de 8 ani incoci, nu se
mai face de buna voia, ci de nevoia;
nu se mai calcula si combina cu conside-
ratiunea proprielu interese, a proprie-
loru popora, ci dupa inspiratiunile si
dictamenile consilielu si poteriloru mai
nalte, cari — dupa tote cate esu la lami-
na, impingu monarchia nostra pre o cale,
forte glodurosa, spre unu scopu, ce nu
pote se fie decatu forte fatale, fatale pen-
tru tote poporale, tote tierete, tote inte-
resele, si chiar pentru Tronulu si Dinastia
abisburgica!

Nu se va mira de acesta afirmatiune
nostra, celu ce va fi petrecutu cu atentiune
cursulu lucruriloru de 8 ani, si cum gu-

verniele nostre, din coci si din colo de
Laita, cu totu cu parlamentele loru, ur-
mara de atunci o politica chiar ucidie-
toria de monarchia si ruinatoria Tronului
abisburgicu; pentru cade a dreptulu fu com-
binata in contra maioritati poporaloru, in
contra intereselu celoru mai vitali ale
acelu popora, traditionalmente probate
ca cele mai adicte si devotate Tronului si
Monarchiei! Si si mai pucinu se vor mira
de afirmatiunea nostra, cei-ce de vro
cate-va lune incoci, — decandu in Cestiunea
Orientale incepura ase face discusiuni mai
seriose intre diplomatii cei mari, —
vor fi petrecutu cu atentiune actele ce se
dedera la lumina depre planurile secrete
ale dlui Bismark si vor fi cunoscutu,
cum acele planuri mersera pana a se es-
tinde si asupra contolei celoru interne
ale Monarchiei nostre austro-
unguresci!

Astfeliu de solitudinea, tutela chiar,
inca nu si-a arogatu sie-si pana aci nici o
potere mare facia de la potere mare, si nu-
mai Napoleon I. vorbia in acestu tonu
si lucrã asiã facia de vasalii sei, precum si
Turcia — odeniãra — facia er de vasa-
lii sei!

Cine astadi nu va pricepe, ca in-
teresulu Prusso-Germaniei nu pote fi, si
nici nu se manifesta de feliu intru inta-
rirea Austriei, ci ca chiar din contra
acelu interesu merge tocmai spre incurcarea
si slabirea monarchiei nostre: acela nu
mai merita numele nici de politicu, ma
nici de omu cu mintea deschisa.

Si asiã numai din acele planuri, dupa
acele interese straine se pote splica, ca
astadi monarchia Austriei, in locu se fie
intemeiata pre cele diece colonne natu-
rali si secure ale poporaloru sale, si ast-
feliu se constituie unu opu perfectu, prin
firesculu echilibriu alu poteriloru capace
d'a resiste furtunelu din intru si din
afora: — ea s'a pusu — numai pe
doue din ele, er pe celelalte punendu-si-
le de talpe celoru doue, si apoi in-
trã Germania lui Bismark si a lui
Wilhelm apesandu asupra edificiuului
intregu, sfarimandu talpele de desuptu si
sguduindu ne'ncetatu si amenintandu cu
sdruncinare chiar colonnele cele doue!

Si aci este reulu, aci cans'a, isvo-
rulu tuturoru calamitatiiloru, tuturoru su-
ferintielu si nemuliamiriloru nostre de
8 ani incoci. Si acestu reu, acesta falsa
positiune o sustienu la noi in monarchia
numai unele clice egoistice, clice
nepasate de interesulu comunu, clice ce
se netrescu din momentu si a caroru pa-
rola este: „Post nos diluvium!”

De aceea noi, ca patrioti, ca sence-
raminte devotati Tronului si Monarchiei,
combatemu din tote poterile nostre poli-
tica de clica in Austro-Ungaria, si de
aceea noi nu incetãmu a striga: „Diosu
cu interesulu de clica, cãci alt-
minte ne-aperatu trebu se
ne prepadimu cu totii, cu totu
cu monarchia si cu Tronu!” —

Budapesta, in 25 ian. n. 1876.

In certã domailoru nostri de la potere,
cu camaradii loru nemti, din colo peste Laita
la potere, a ajunsu lucrulu, in gazetele cele
leiali ale ambelu parti, pon'acolo, de amenin-
tiãrile se arunca dint'o parte intr' alt'a cast
granatele si cartacele in resbelu. Si un'a si
alt'a parte pretinde ca a fost insielata la 1867
prin Beust si ca o data cu capulu nu va
se se mai dee insielata! Cei din colo, nemtii,
facu cu domni unguri ai nostri in tocmai casi
cu turcii din Oriente Europei; anuncia adeca ca,
deca nu se acomoda dorintielu si interese-
loru din Viena, voru fi lasati sortiiloru, preda
nebunielu loru selbatece; — duca-se, sparga-si
capacina — in „raialele” loru, in urele
slaviloru si ale romaniloru! Cei din coci, mai
vertosu magiaronii cei ultra-zelosi, anuncia
nemtiloru, ca deca nu se voru pleca dorin-
tielu si pretensiuniloru magiare, apoi —
Ungaria va lasã pre Austria sortiã sale, si-va
face socotã fora privintia la Austria; — „Fi-
nis Austriae!” — striga „Pest. Journal” de
luni-a trecuta.

Din acestea se pote nu numai pricepe,
ci pipai, ca ce nemorale si nenaturale, ce peca-
tosa si ruinatoria pentru Monarchia a fostu
legatur'a fortiata de la 1867, intre nemtii
austriaci si intre magiarii Deakisti!

Cine a disu „a” trebu se dica si „b” —
in politica; cine a facutu pactu cu diavolulu,
trebu se-si dee sufletulu, ori-cãtu de — Tisza
sãu Csernãtony se fie elu.

Nu remane, de cãtu ca Monarchia se
retorne la adeverulu naturale, genuinu se se
prefaca in patriã tuturoru poporaloru de o
patriã, spre scopulu desvoltãrii si menagiã-
rii intereselu culturali si materiali a tuturoru,
atunci ecilibriulu de drepturi, de interese si
de sarcine va fi restituitu. Altfeliu Austro-
Ungaria devine in dogã Turciei! —

Budapesta, in 24 ian. 1876.

Pe la capetulu anului espiratu 1875,
Emil Girardin publica acte diplomatice se-
crete despre o aliantia ce s'a incercatu a se face
— dupa resbelulu de la 1866, — intre Prussia si
Austria, si a cãrei tendintia erã, pe de o parte a
garantã essisintiã Austriei, pe de alta parte
a apuca pre Austria in ghiarele lui Bismark.

Dupa cum anulu trecut a fost alu reve-
latiuniloru de secrete, asiã incepe a fi si costu
nou. Ca de respunsu si resp. ca de combatere a
pretensiuniloru si descoperiloru dlui Girardin,
acum organulu dlui Bismark, „N. D. Allg. Z.”
vine a publica alte acte, cam totu de pre acelu
timpu, cari vor a dovedi, cumca dlu Bismark
pururia a fost ingrigitu de securitatea Austriei
ai pururia a oferitu ajutoriulu, aliantia sa ace-
stui Imperiu.

Voile noastre au pre-afila cu cale, a publica întrege descoperirile din Berlinu. — de buna seamă de aceea, căci — cuprinsulu acolora nu trebuia să face onoare! Nu numai printre siruri, ci chiar espiesu se afla în acele publicate — *protectiunea*, ma tutea Prussiei pentru Austria; căci dlu Bismark merge pana a oferi Austriei garantă sa — nu numai în contra periceloru eventuali din afora, ci și în contra celorlora posibili în intru!

Cetirea revelatiunilor din Berlinu face acea impresiune în cetitoriu, în câtu deca n'am sențiu pana acuma prin fapte, apoi acun ar trebui să pricepem, că — domniloru despre cari lumea crede că conduc politică în Austria, li sunt manele legate — în intru și în afora, a nune și în cestiunea Orientului. — Astfelu fiindu, această impresiune facendu asupra ni actele dlu Bismark, publicate acum naintea lumii, pre bine pricepem, cum a trebuit să vatem această referința articolu Albinei, pentru carele steteram noi la 10 ianuaru a. c. naintea curții cu juratii.

Da; de la 1866, candu Prussia la Sadowa ne trânti atât de reu, — de atunci influința Berlinului este carea dă tactulu la noi — în toate cestiunile cele mari! —

Admirabile!

Alte foi numescu „briliante,” discursulu mai nou, ținutu de ilustrulu Gambetta în *Aiz*, spre scopulu d'a informa despre adeveru lumea franceză, specialninte pre cei vr'o 38 mii de delegati comunali, ce dominec'a venitoria au să atoga pre cei 225 de barbati — ai poporulu, cari cu cei 75 alesi de adunarea nationale vor constitui Senatul Republicei.

Poporulu din *Aiz* arangiase o adunare grandioasă pentru primirea marelui patriotu; dar guvernulu în momentul ultimu opri adunarea. Deci se arangia între o măsă amicabile cu pucini amici, și aci Gambetta în tipu de discursu familiare și-descoperi flacar'a aminei sale și ideile mantii sale inalte, și cuventele lui în timpu de 3 zile în sute de mii de essemplarie se latira peste tota țiera. La peste tota Europa!

Ma — ce cuvinte sublimi, admirabili, brilianti! Ar fi o arogantă orba încercarea de a le caracterisă în pucine siruri; și asiă cantă să ne marginim a atinge numai unele, ce caracterisedia pre oratore și patriotu.

Buffet și cu clic'a cealalta a Monarhistiloru, mereu fabuledia de — *conservativismu*; mereu provoca pre conservativi, a se uni, a da man'a toti cu totii în contra restornatoriloru republicani, radicali etc. etc. Deci într'altce, această miserabile parolafu, pre care Gambetta o marca cum se cade:

„Pentru d'a fi unu adevratu conservativu, trebe să fimu devotati tuturor eluptatiuniloru marelui revolutiunii, tuturor acoloru idei, ce compunu mandr'a ereditate a societății franceze de apröpe 100 de ani: — pentru d'a fi unu adevratu conservativu, trebe să voim o societate fora privilegie, și libertatea asiă, cum a procesu ea din proclamarea drepturilor omeuesci; trebe să voim libertatea cugetării și libertatea adorării lui Ddiu; trebe să respectăm famili'a și dreptulu egal al tuturor membriloru ei; trebe să voim asemenea sarcine, asemenea folöse, asemenea garantie pentru toti; deca voim acestea și apoi le și punem în lucrare, atunci egalitatea politica este întemeiata, din carea trebe să resulte — nu bogat'a tuturor, ci — *dreptate pentru toti*. A întemeiă fericirea omeniloru nu este problem'a societății: *detorința acestora este numai, a garantă tuturor asemenea dreptate, asemenea conditii.*”

Auditi, domni de la putere! Auditi vöcea profetulu, sublimitate invetiatiului, pretensiunea marelui patriotu!

Dreptate asemenea, conditii asemenea pentru toti, — această este detorința adevratiloru conservatori într'o țiera: Cei-ce nu recunosc și nu practica această, nu sunt — dupa

Gambetta, și după totu barbati de minte, anima, onöre — de câtu nise ciarlatani și celai în sasu și în dösu, și în activitatea loru nu pöte urma, decâtu *bastina* și *ruina*!

Budapesta, în 25 ian. 1876.

Decisiunea Casei reprezentative a Dietei ungurezei, despre care amentiramu în nrii precedinti și prin carese respinsera două petitiuni romane, pentru că nu erau în limb'a magiara, pre carea n'o cönoscu, n'o potu cönosce suplicanti, și pre carea nici n'o prescrie, ma nici nu pöte să prescrie legea, deca n'ar voi să fie absurda. — această decisiune — dicem, a iritatu nespusu spiritele tuturor romaniloru cu sențiu de umanitate și de demnitate, și dejă ni se tramitu esseptantiunile cele mai agere și dolöse, de a carora publicare insa nu credem să mai fie lipsa.

D'ar la esseptantiunea nostra în contra deputatiloru, ce ei se numescu „*liberalii guvernamentali*,” ér lumea îi numesce „*mameluci*,” — unulu dintre domnie-loru inca ni tramise o imputatiune grea, adresata la persöna noastră, că — „*de ce ne acatiänu de ei, de mameluci, și trecem a vederea pre leputati nationali opozitionali, cari espresu s'zu alesu, ca să combata pre guvernulu și chiar majoritatea lui — în mesurile loru cele daunise intereselor nostre nationali, precändu ei, acei deputati nationali, mai nici nu se aräta în Dieta!*”

Apoi da: imputatiunea este grea și noi am merit-o, deca noi d'n adinsu, pentru d'a acoperi neglijința cuiva, am fi retacutu pre cei 4—5 deputati nationali. Insa — nu e asiä.

Mai *antaiu* și *inaintaiu*, nu numai deputati nationali opozitionali, ci inca mai multu *liberalii-guvernamentali* supromisu poporulu alegitoriu în gur'a mare, că voru să vina la Dieta și anune ca să țiena ei guvernulu, într' interesulu poporulu și a drepturiloru sale.

Adöva: A loru, a guvernamentaliloru parola și programa este, ca nu atât să cöra drepturi noue, mai mari, ci mai multu să staruiesca la țienerea cu scumpitate a celoru dejă acordate prin lege și prin usulu legalu.

A treia: tocmai ei, *liberalii-guvernamentali* lucina în lume, că *nationalistii opozitionali*, în iritatiunea de astadi a naltului guvernulu, prin ori-ce pasire a loru *numai strica*.

Ei bine: éca causa, pentru care noi a trebuit să ne adresăm acoloru romani, cari țien un'a că si ei sunt romani, și inca mai hui decâtu noi, — acolor'a pre cari pururiä îi vedem în taber'a stepaniloru dilei, pururiä la töte propunerile reactionarie ale naltiei stepaniri votandu oblu-orbitiuni pentru ele. — da, acolora, carii, deca ai avé în anim'a loru unu picuttu de seriozitate și sinceritate facia de interesele poporulu romanu, n'ar poté se taca, n'ar poté să afe potrivit cu onörea loru a tacé asiä în astfelu de casuri, nici după astfelu de decisiuni n'ar mai poté să remana unu minutu în acea tabera, atât de pre facia desconsideratoria a celui mai sacru dreptu alu poporulu, a dreptulu d'a-si plange dorerile și a core remediu — în limb'a pre carea unica i-a dat'o Ddiu!

Credem că prin aceste distinctiuni vom fi priceputi și justificati. —

Comisariulu regiu N. Ujfalussy.

Septemane trecura de candu fulgerä; și abiä acuma audiram tuncutulu — *marelui Joie, alias Tisza Kálmán!*

În siedinti'a de luni a Casei reprezentative se anunçia oficialmente, cumca dlu Ujfalussy Miklós are să mörga numai de câtu de *comisariu reg. în comitatulu Severinului*, și spre acestu scopu i se acordä concediulu necesariu. De *Carasiu* nu e vorb'a; — cea-ce inca nu va să dica, că dlu *Csernätöny*, intimulu lui *Tisza*, a mintitu, și că comis. reg. în trecut nu se va interesä și de imperati'a lui Gioca. Cu töte,

lunca se întreba: Ce ore va mai fi și această mesura a naltiei stepaniri?!

Dupa fulgerele din „*Ellenör*,” lumea credea, că — nepaditiile de ei *valachi*, toti vor să cada în genunchi — pentru man'a Domnului Ddiu de astadi alu Ungariei. Candu colia Romanasi nostri, par' că inspirati de o suflare și mai nalta de câtu a atötpötintelui Tisza, nu numai nu se plecara și sgugulira de frica, ci inca — redicandu-se în verfulu degetelor — oständu-lu, lu-astöptara pre — *Santulu Nicolae de Ujfalussy*; se spăriara insa hotii și lotrii și cöticării din administratiunea publica, chiar ca siorecii canlu audu că vine pisic'a! Cumca insa pisic'a apuca-se-va de siorecii, sön de biet'a brandia și elisa nevinovata a Romaniloru, — această este alta întrebare, la care cörendu vor respunde faptele!

Un'a într'aceea — este și remane o enigma magiara domnesca deliciösa, aceea că: *stepanirea noastră, într'unu comitatu*, — *datu de Maiestatea Sa și de lege la discretiunea ei, și trei ani de zile guvernatu în elu mai absolutu modu, cu cea mai deplina desconsiderare a poporatiunei acelu'a*, — acuma nu se sfiesce a denuncia abusuri și desordini colosali și periculöse, și a dispune — o dictatura a sa, peste absolutismulu seu! —

Ținut'a Angliei în cestiunea cea mare.

Merita töta atentiunea votulu Angliei asupra propuneriloru dlu *Andrássy*, resp. a celoru trei Imperatii de la nordu, pentru pacificarea pãrtiloru rescolate din Turcia.

Guvernulu de Londra afla îndreptatita pasirea la medilocu a poteriloru, pentru *pacificarea prin arangiamente speciali a Bosniei și Herzegovinei*, într' interesulu păcii Europene.

Cu privința la acestu scopu, propunerile paru destulu de rationali: de aceea Anglia, în principiu consente și moralmente le va sprigini.

Dar pentru casulu, deca ele n'ar duce la scopu, Anglia și-reserva libertatea opiniunii și actiunii, și nu primesce responsabilitate pentru mesurile — eventualmente fortitive — a poteriloru de la nordu, și nu se va invoi la nici o anectare de pãrti ale Turciei prin alta putere, ci deca se va aräta necesitatea de administratiune separata și de sine în provinciile rescolate, apoi va fi bine, a introduce atare după essemplulu din Serbia! —

Va să dica: *Anglia nu pré are incredere în mesurile celoru trei Imperatii*; apoi a döva: *are temere, că un'a sön alt'a ambla după cuceriri și anessäri*; și asiä firesce că, decâtu această, ar mai preferi *creiarea de state vasale*. —

Altfeliu este cu *Francia*. Această are interesulu d'a face, sön d'a lasä să mörga töte după placulu Rusiei. Și această este förte naturale între imprejurările Francei, carea vrendu-vrendu trebe să dorésca, a vedé pre Russia crescendu peste capulu — tuturor acoloru poteri, cari la 1870/1 atâtu de pucinu s'au interesatu de patianiele Francei. Barbatii de statu ai Francei și-dicu — nu numai în anima, ci și cu gur'a: *Ias că va să semta cörendu förte amaru și Anglia, dar mai vertosu Austro-Ungaria, și mai incolo chiar și Germania și Italia, ce va să dica o Europa, unu ordine și ecilibriu în Europa — fora Francia cea cu ideile cele sublimi în frunte.*

Noi am spus'o în Diet'a Ungariei la 1870, sub decurgerea resbelului în Francia, că vai de noi, deca va cadé Francia!

Și — mai vai d'asiä, nici că mai pöte fi...

De la Dieta.

Cas'a reprezentative a Dietei noastre, di-lele trecute se ocupä mai vertosu de votarea unor schimbäri în legea comunale, firesce schimbäri nu în favörea poporulu seracu, ci a *domniloru stepanitori* și a *proprietariloru mari*, pre acestia dlu Tisza scütindu-ii de marile contribuiiri comunali, ce pusese legea de mai

nainte asupra lor. er pre langa acesta intr'un'a mai stergendu catu de multu din cea autonoma comuna, prin decretarea unei influentie si mai mari a pretoriloru si vice-comitiloru asupra afaceriloru comunale, anume a supra disciplinei, sub care nazere — cine nu scie ca ce pricepu tiranii cei mici!

Astfelu este liberalismulu de astadi; pentru aceste scopuri domnesci si-a alesu poporulu deputati „liberali-gubernamentali.“ —

Cas'a de osu — se pregatesce a lua si ea in desbatere proiectele reactionari de legi, trecute prin Cas'a de diosu.

Credemu ca cu atata — destulu am raportatu de la si despre nalt'a Dieta! . . . . .

Micalaca I. Aradu, in 30 dec. 1875.

A dou'a di de cratiunu avuramu fericirea d'a serba o di din cele mai mangaitorie pentru intraga comunitatea nostra romana.

Deja in reversatul dioriloru se prevesti prin sucutulu treascuriloru, ca are se fie o di de serbatoru ne uitabile pentru noi; si intru adeveru ca ea merita se fie numita asiá, caci in acea di de diminetia la 9 ore fuseramu fericiti a primi in midiloculu nostru pre. Pré Santitulu nostru Domnu Episcopu Ioanu Metianu, carele inasocitu de dnii: potosincelulu Ios. Goldisiu, asess. consistoriale Vinc. Schelegianu si profesorulu de la teologia Ignatie Popu, veni se ne veda si binecuvante.

Ilustritatea sa Dlu Episcopu, a fostu bineventatu la cas'a comunala, in numele comunei, de catre dlu notariu comunale dlu Const. Comlosianu; de aci apoi petrecutu de antistia si de multimea poporulu spre sant'a bisericu, naintea bisericeii fu intempnatu de populatiunea intraga intre bubuitulu treascuriloru si cele mai intusiastice strigari de „se trai'esca!“ Intrandu in bisericu Ilustritatea sa, a pontificatu la sant'a liturgia pre langa assistentia cuvenita, er la sfersitul servitiului rosti o cuvintare catre poporu, cum nu s'a mai auditu prin partile nostre. Indemnandu poporulu la totu ce e bunu si folositoriu. — aratandu-i prin cele mai viue argumente, ca numai biseric'a si scol'a suntu, prin cari ne vomu mantui, ele sunt medilucele, cari ni dau sperantia ca vomu scapa din „nalt'a ne statorniciei nostre.“ ce plutesce totu elatinandu-se, adica incarcata de indoieia. Intr'un'a Ilustritatea sa si-a esprimitu cea mai mare indestulire cu biseric'a si scol'a nostra, laudandu zelulu poporulu, prin care a devenitu in fericit'a stare de a ave bisericu si scola, cari potu servi de modelu multoru altoru comune. Poporulu indulcitu, sen mai dreptu dicendu, incantatu de sublimile cuvinte ale Archipastorulu, oftandu-i vietia lunga si sanetate firma — a parasitu Cas'a Domnului.

Dupa bisericu, Ilustritatea sa, pretecutu de preotimesi de multu poporu, a mersu la scola, de unde, — dupa prandiu si dupa ce in persona cercefa pre toti onoratorii din comuna, — petrecutu de pretorele cercualu si de unu banderiu de calareti, intre strigatele de „se trai'esca!“ pe la 4 ore se departa din comun'a nostra, plinu de indestulire, lasandu-ne pre toti indestuliti.

Este de insemnatu, ca de si timpulu a fostu forte nefavoritoriu, Ilustritatea sa totusi, in modulu pastoriulu bunu, nu si-a crutiatu nici chiar sanetatea pentru d'a-si vede si binecuvanta turm'a, carea lu-astepta cu doru si sete.

Prim'esca deci multianit'a nostra cea mai profunda si dorintiele aminei nostre se se prefaca in realitate! Si — fiindu ca dlu pretore cercuale A. Naszudy, si la acesta ocaziune intru onorea adoratalui nostru archipastoriu n'a pregetatu d'a fi ca unu demnu ocarmitoriu politicu administrativu, in numele poporulu i sprimemu si DSale reconoseint'a nostra.

in numele poporulu credintiosu:

I. C. . . . . docente.

Rubrica pentru contribuirile benevoli,

spre acoperirea speselor de edificare a institutulu teologicu-pedagogicu rom.greco-orientale din Aradu.

XIII. Consemnare mai departe.

29. Din comun'a Tornea, prin dlu Damaschinu Georgieviciu preotu, dela dd: Georgieviciu colectantele 6 fl; Ios. Munkácsy notariu 2 fl; Teod. Onea epitropu 2 fl; Cornea 2 fl; Vas. Baba 2 fl; Terentiu Lutai 1 fl; S. Suci 1 fl; Gav. Banesi 1 fl; Dem. Cornea 1 fl; Glovacu 1 fl; Vas. Baba 1 fl; Teod. Banesi 50 cr; T. Holbanu 30 cr. — De totu 20 fl 80 cr.

30. Prin dlu Ioanu Munteanu, parochu si inspectoru curcualu de scol; alu Iosasiulu din mai multe comune, dela dd: Teod. Fildanu directoru scol. si magistru postale 3 fl; Ius. Babutia preotu 2 fl 50 cr; Ioscaru 2 fl; I. Munteanu presbiteru 1 fl; Maria Popoviciu 1 fl; I. Mera 1 fl; Mich. Stica invet. 1 fl; T. Florescu 1 fl; T. Vesa invetiatoriu 1 fl; Lud. Borsiosiu 1 fl; si altii cu sume mai mici De totu: 16 fl 30 cr.

31. Colect'a a dou'a din comun'a Socodoru prin dlu Ioanu Savonescu invet. si asess. consist. dela dd: Petru Chirila parochu 3 fl; I. Savonescu invet. 3 fl; St. Tilcanu parochu 2 fl; De totu 8 fl.

32. Din comunele: Ineu, Husaseu si Boteanu, prin dlu Ios. Vessa, parochu si asess. consist. dela dd: Vessa colectante. 15 fl; I. Mangra preotu 5 fl; Car. Ivanu notariu comunalu 2 fl; Ios. Rocsinu preotu 2 fl; Vas. Capusiu 1 fl; P. Mesarosiu 1 fl; Precupu Baceu 1 fl; Flor. Drugasiu 1 fl; I. Miclosiu 1 fl; P. Vaida 1 fl; I. Bordinu 50 cr; I. Magyar 50 cr. De totu 31 fl.

33. Din comun'a Tulca, prin dlu Moise Porumbu, parochu si asessore consist. dela dd: Porumbu colectante, 3 fl; I. Chisiu, not. comun. 2 fl; Flor. Popa 1 fl; si altii mai multi cu sume mai mici. De totu 11 fl 70 cr.

La olalta aceste colecte: 76 fl 10 cr.

XIV. Consemnare mai departe.

34. Din comun'a Remetea-temisiana, prin dlu G. Chiritia, parochu, dela dd: Chiritia colectantele 5 fl; Sim. Stanciu 3 fl; I. Ivanu 2 fl; Elisabeta Stanciu 2 fl; Moise Civea 2 fl; Ecatharina Chiritia, preotesa 1 fl; St. Nerodia 1 fl; St. Puta 1 fl; Toma Ardeleanu 1 fl; Pav. Puta 1 fl; Maria Vuia preotesa veduva 1 fl; Gaitia 1 fl; si altii cu sume mai mici. De totu 27 fl 58 cr.

35. Din comun'a Micalaca, prin dlu Ioanu Ciora invetiatoriu, dela dd: I. Montia parochu 5 fl, Const. Comlosianu notariu 2 fl, I. Ciora colectantele 1 fl, Savu Bugariu cand. de invet. 1 fl, Alesandra Ciora, invetiatoresa 1 fl, P. Sirianu 1 fl, G. Popoviciu 1 fl, I. Urbanu 1 fl, Jos. Germanu 1 fl, Savu Cosma 1 fl, Aurelia Ciora 50 cr; si altii cu sume mai mici. De totu 20 fl.

36. Prin dlu Nicolau Beldea, adm. protopresbiteralu alu Ienopolei dela comun'a Dundu 6 fl 20 cr, dela mai multi locuitoriu din comun'a Ternova 3 fl 10 cr, dela comun'a Slatina 3 fl 48 cr, dela mai multi credintiosi din Selegieni 3 fl, dela comun'a Lazu 1 fl, dela mai multi credintiosi din comun'a Drautiu 60 cr, dela comun'a Revetisi 1 fl 50 cr. — De totu 18 fl 88 cr.

37. Din comun'a bisericésca Giula-magiara, prin dlu Ios. Besanu parochu, dela dd: Ios. Besanu colectante 15 fl, Georgiu Miscutia jun. 10 fl, Laz. Bogariu 7 fl, Dem. Vasiarhanu advocatu 5 fl, Mih. Cefanu 5 fl, Paulu Sciru 5 fl, Nic. Miscutia 4 fl, Ilie Nicora 2 fl, Petru Sciru 2 fl, Petru Gabasiu, preotu 1 fl, Dem. Papu negutiatoriu 1 fl, Stefanu Cefanu 1 fl, Const. Iloviciu negutiatoriu 1 fl, Nic. Dascalu 1 fl. — De totu 60 fl.

38. Prin dlu protopresbiteru alu Temisiorii Melet. Dreghiciu, dela mai multi contribuitori din comun'a St. Andrasiu 21 fl 30

cr, dela cei din comun'a Sadani 24 fl 50 cr; dela cei din comun'a Mosnitia 10 fl 60 cr, si in fine dela cei din comun'a Siagu 3 fl. — De totu 59 fl 40 cr.

La olalta aceste colecte: 185 fl 86 cr.

XV. Consemnare mai departe:

39. Dela Ilustritatea Sa Dnulu Episcopu gr. cat. din Oradea mare Ioanu Olteanu, un'a actiune d'ale institutulu de creditu „Albina“ in valore de 100 fl, dela dlu Parteniu Cosma advocatu si deputatu dietalu 50 fl. — De totu 150 fl.

40. Din comun'a bisericésca Beiusiu, prin dlu Teod. Fassie advocatu, dela dd: Paulu Popu advocatu 10 fl, Dem. Simay advocatu 10 fl, Teod. Fassie colectantele 7 fl, Dem. Negreanu 5 fl, Teod. Kovary canonich si divuginte la gimnasiulu sup. gr. cat. din Beiusiu 5 fl, St. Olteanu esactore domin. 5 fl, Gavr. Cosma proprietariu 5 fl, Vas. Ignatu advocatu 5 fl, I. Lazaru propriet 4 fl, Const. Boitiu adv. 3 fl, Brancu 2 fl, Teod. Popa 2 fl, Dem. Mihali 2 fl, Grig. Zakarias adv. 2 fl, Ant. Palladi preotu gr. cat. 2 fl, I. Valbuer comisariu fin. 2 fl, Car. Orley apothecariu 2 fl, Stef. Potoranu sub jude reg. 2 fl. De totu 75 fl.

41. Prin dlu protopresbiteru Ioanu Tiranu, dela comun'a Ususau 17 fl, dela comun'a Petrisiu 5 fl. — Mai departe dela comun'a Chelmacu 8 fl 20 cr, dela comun'a Spata 5 fl, dela Vism'a 2 fl 20 cr. — De totu 37 fl 40 cr.

La olalta aceste colecte: 262 fl 40 cr.

XVI. Consemnare mai departe:

42. Din comun'a Chiseteu, si anume comun'a bisericésca gr. or. 10 fl, fondulu corulu vocalu alu plugariloru 5 fl, Dlu Const. Brindusiu magistru postale 5 fl, Dion. Cadariu not. com. 5 fl, Nicod. Cadariu invet. 4 fl, Ilie Cadariu negot 2 fl, Dem. Manea 1 fl 50 cr, Gerda 1 fl 50 cr, Georg. Stanciu 1 fl 50 cr. De totu 35 fl 50 cr.

43. Dela comun'a Ohaba-Forgaciu, prin Dlu Andronicu Magieru dela dd: Andr. Magieru colectante 15 fl, Vas. Cimponeriu invet. 1 fl, Dem. Minescu 1 fl, si altii cu sume mai mici. De totu 20 fl.

44. Din comun'a Cutina, prin dlu Ant. Galiciu preotu, dela dd: A. Galiciu, colectantele 5 fl, din capitalulu santei biserice 5 fl, dela comun'a politica 4 fl, Traianu Cebzanu invet. 1 fl. — De totu 15 fl.

45. Din comun'a Jabaru prin dlu Petru Lupsia, dela dd: And. Gerda 1 fl, P. Lupsia colectantele 1 fl, Sams. Suba 1 fl, G. Duma 1 fl, Jos. Siofca 1 fl, dela comun'a bisericésca 5 fl, si inca altii cu sume mai mici. — De totu 13 fl 80 cr.

46. Din comun'a bisericésca Belintiu prin dlu Damas. Gerga invetiatoriu, dela dd: Stef. Veche 2 fl; Dasm. Gerga colectantele 1 fl, Dion. Giladianu invet. 1 fl, Ioanu Moise 1 fl, Dem. Bratescu 1 fl, Dim. Veche 1 fl, si mai multi cu sume mai mici. De totu 12 fl 80 cr.

La olalta aceste colecte: 97 fl 10 cr.

XVII. Multe banuti,

destinate spre acestu scopu, in suma pana acuma statorita de 278 fl.

Intrég'a suma din aceste consemnari face 899 fl 46 cr. Acést'a adausa catre sum'a de pana acuma publicata prin consemnari precodinti cu 2673 fl 96 cr. face sum'a pana aci adunata in totalu: 3573 fl 42 cr.

Tuturoru contribuitoriloru benevoli li se esprima multiamita publica pentru acestu succursu materiale la redicarea institutulu nostru teologicu-pedagogicu, de care avemu mare trebuintia si dela care speramu si mai mare folosu.

Aradu, 31 decembre 1875.

Din incredintiarea Pré Santiei Sale a Domnului Episcopu diecesanu:

Petru Petroviciu, mp.

asessoru referinte consistoriale.

Varietati.

* * (Balu.) Reuniunea femeiloru romane din Brasiovu, arangiedia balu intru folosulu copileloru orfane. in sala redutei. in sera de sambata 17/29 ianuaru a. c. la care sunt invitati cei-ce dorescu a petrece placutu si a face o fapta buna. —

„Der Osten.“ foia germana septemanales, precum am mai anuntiatu si alta data, este uniculu organu in Viena, carele cu multu zelu si multa desteritate apera interesele autonome si nationali, specialminte ale Slaviloru si Romaniloru, si carele pre langa acest'a — astadi mai vertosu tractedia cu multa cunosciintia afacerile din Oriente. „Osten“ atinge pre scurtu tote cestiumile politice, comerciali, literali si artistice si ingrigesce si de distractiunea cetitoriloru sei. Se pote aboná prin asemnate postali, cu 6 fl. pre anulu intregu, cu 3 pe diumetate si cu 1 fl. 50 cr. pe unu patriariu de anu, in Viena, Türkenstrasse nr. 9. —

[*] (Erori tipice cu gramad'a!) In nrulu duplu, 4 si 5 alu foiei nostre, printr'o intemplanse afora de scirea Redactiunei, stricandu-se complexulu litereloru sub pressa, la compunerea de nou a aceluia prin personalulu de la pressa au intratu o multime de erori atatu de insemnate, incatu in mai multe locuri impedecea legea si drept'a-pricepere a testului. Venimu a corege aci unele mai batatorie la ochi, precum: Pe pagin'a a trei'a, in colon'a a trei'a, sirulu ultimu din alini'a a 4-a, se dice „ecie“ in locu de „fecie“ bisericesci; — pe pagin'a a 7-lea, colon'a a 2-a, sirulu 4 de desuptu, in locu de timpuri „normali.“ se dice „nem orali“; — in Varietatea (Sinucidivile) de pre pagina 7, se dice — „omenii ca mai solidi.“ in locu de „omenii cei mai solidi.“ — in cealalta varietate despre Nazareni, cuvintele din urma suna: „se urea la mii“, in locu de: „se urea la mii“; — pre pagin'a 8, de locu lini'a prima are: „mai genuine.“ in locu de: „mai genuine“; in asiessea linia se cetesce; „apelu acelu.“ in locu de: „la acelu apelu.“ Celelalte binevoitorulu lectore si-le va rectificá insusi usioru. —

* („Intemplarile lui Pacala“) este titulu unei istoriore vesele intocmita in 25 capuri, 48 pag. in 16° si scrisa in limba forte buna si poporale de S. F. si carea de curendu se scoose de sub teascu prin librarii-editori Frank et Dresnandt in Brasiovu, dela cari se si pote procurá pe langa pretiulu de 20 cr. v. a. de esemplariu. —

† (Necrologu.) Din Muresiu-Osiorheiu ni se anuncia repozarea in Domnulu alui Ioane Bardosi, carele, deplansu de soc'a Ana nascuta Fogarasi si de multe rudenie, dupa lungi suferintu, in 8/20 ian. a. c. in etate de 55 de ani se muta la cele eterne. Remasitiele pamentesci in 11/23 ian. i se depusera pentru eterna odihna, cu tota cuvenit'a pompa, in cimeteriulu gr. cat. de acolo. Fie-i tieren'a usiora! —

* * („Mesurile metriche.“) de Stefanu Popu, care tracteaza: mesurarea si calcularea cu mesurile cele noue metriche, asemenarea lor cu cele vechi, strafomarea mesuriloru vechi in noue si a celoru noue in vechi, calcularea pretiureloru dupa mesurile noue in relatiune cu cele vechi, frangerile diecimali, pre cumu si geometri'a; tote in modulu celu mai poporalu si usioru de preceptu; ceea-ce dovedesce si impregiurarea, ca in tinpu de unu anu s'au petrecutu la 2800 esemplaria, mai aflandu-se la autoriulu ei in Blasiu numai inca pucine, de unde se pote trage cu cate 40 cr. v. a. esemplariulu; la 10 si mai multe se dá rabatu. Tragandu cinev'a esemplaria senguratece, va face bene deca va tramite prin asemnatiune postale 44 cr. v. a. pentru cari va primi cartea franco, fora alte spese. —

Publicatiuni tacsabili.

CONCURSE:

Nepotendu-se depleni postulu invetiatorescu la scoala confesionala gr. or. din Gruiniu, nici dupa esirea concursulu alu duoilea, din caus'a ca recurrentii nu se presentara de felu in biseric'a de acolo, — prin acest'a de nou se deschide concursu pentru acela postu, cu terminu pana la 21 februaru a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumentele sunt: in bani gat'a 300 fl. v. a., 2 jugere de pamentu aratoriu, $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi. $\frac{1}{2}$ jugeru gradina estravilana, 10 orgii de lemne, din cari se se incaldiesca si scd'a, 5 fl. pausialu, si mai alte accidentie ocasionali, precum si cartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au pana in preser'a alegerii a-si substerne recursele, instruate conformu prescrieloru statutulu org. si adresate subscrisulu comitetu parochialu — prin dl inspectore cercualu de scole gr. or. confesionalu Georgiu Petroviciu, parochu si vicariu protopreshiteralu in Budinti per Kiszetó.

Recursele celoru ce nu se vor presentá pana atunci in vre-o domineca seu serbatore in s. bisericu din Gruiniu, pentru d'a-si areta desteritatea in tipu si in cantarile bisericesci, nu se vor lua in consideratiune.

Gruiniu, 5 ianuaru v. 1876.

1—3 Comitetul parochialu, in contielegere cu mine: George Petroviciu, mp. inspectore scol. cerc.

Nr. 3160./adm. 1875.

Din partea oficiulu de jude cercualu administrativu alu cerculu Bocsia, comit. Carasiu, conformu ordinatiunei comitatense din 11. Dec. 1875. Nr. 8084, — pentru implinirea postulu de Notariu, devenitu vacante la Notariatulu comunalu Valeapai, prin alegere legale, intru intielesulu §-lui 83 din legea comunale, art. XVIII. din 1871, cu acesta se deschide si publica concursu nou si spre efeptuarea actulu de alegere se defige diu'a de 8 Februarie a. c. la 9 ore demineta, in localitatea cancelariei notariale din Comun'a Valeapai; — dreptu acea prin acest'a se provoca doritorii de a dobandi acestu postu, ca pana in 7 Febr. a. c. inclusive, se si substerna la judele administrativu in Bocsia-montana, recursele lor bine instruate si provideute cu documentele legali, spre adevieria depunerei esamenulu notariule calificatiunale, a pracesi oficiulu notariule de unu anu intregu, de la depunerea esamenulu notariule, a cunosciintei limbeloru, magiara si romana, — cu acea observare, ca recursele intrate mai tardiu, nu se voru pote lua ni consideratiune.

Bocsia-mont. in 14. Ianuaru 1876.

2—3 Böz Hedvig, m. p. jude cerc. adm.

Pe statiunea invetiatoresca dela scola confesionala gr. or. din comun'a Cavena, in comitatulu Aradului, inspectoratulu Agrisiului, se escrie concursu cu terminulu de alegere la 1. Februaru st. vechiu a. c.

Emolumintele sunt: in bani gata 84 fl. v. a.; — pentru scripturistica 6 fl. v. a.; pentru curatirea scolei 6 fl. v. a.; $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu. — 5 cubule de grau, 5 cubule de cucuradiu, 10 orgii de lemne, dela inmormentari: pentru mortu mare 50 cr; pentru mortu micu 20 cr.

Recurrentii au se produca: testimoniu despre absolvirea preparandiei gr. or. din Aradu, — testimoniu de calificatiune, atestatu de moralitate, si estrasu de hotediu.

Recursele adresate comitetulu parochialu, se voru tramite dlui inspectore cercualu de scole Nicolau Beldea, post'a ultima Sirla (Vilagos.)

Cavena, 2 ianuaru 1876. 3—3

Comitetulu parochialu gr. or. — Cu scirea mea: Nicolau Beldea, m. p. inspectore scolaru.

Prin acest'a se escrie concursu pentru vacanta parochia din comun'a Grebenatiu, in fostulu confiniu militare, protopreshiteratulu Versietului, cu terminu pana in 8 Fauru st. vechiu 1876.

Emolumintele sunt: una sesiune de 32 jugere pamentu aratoriu, precum si stola si birulu indatinatu dela 160 de case.

Doritorii de a ocupa acest'a statiune suntu avisati a-si tramite recursele lor instruite cu tote documintele prescise de statulu org. bisericescu, era pentru de a-si documenta deprinderea in cantarile bisericesci si in oratoria, pana la diu'a alegerii sa se presentu in vre-o dominica ori serbatore in s. bisericu inaintea poporulu; — recursele au de a-se tramite adresate Comitetul parochialu, la Pre. On. D. protopreshiteru Ioane Popoviciu in Merciu'a per Varadia.

Grebenatiu in 28/12. 1875.

3—3 „Comitetulu parochialu.“ In contielegere cu protopreshiterulu tractualu.

Pentru vacantea parochia gr. or. din Dalcu, cu filialea Cicieniu, se publica a doue ora concursu cu terminu pana la 18/30 ianuaru 1876.

Emolumintele sunt: stola si birulu indatenatu si una sesiune de pamentu.

Ceice dorescu a ocupa acest'a parochia se-si, instruedia petitiunile cu documintele recerute de st. org. si normate de ven. Consistoriu, si se le substerna protopreshiterulu din Caransebesu, adresate catra sinodulu parochiale.

Caransebesiu, 30 Decembre 1875.

3—3 Andreeviciu, protopreshiteru, in contielegere cu comitetulu parochialu.

Se escrie concursu pentru implinirea statiunei invetiatoresci dela Clasa F. incepatoria din opid. Buteni, cu terminulu de alegere pe 13 Fauru st. n. a. c.

Emolumintele impreunate cu acest'a statiune sunt: 300 fl. v. a. in bani gat'a: 100 fl. v. a. pentru cartiru. 7 metri si 59. centimetri de lemne pentru incaldirea scolei.

Doritorii de a ocupa acest'a statiune sunt avisati: recursele provideute intru intielesulu statutulu org. si adresate catra Comitetul parochialu, ale tramite dlui inspectore cercualu de scole in Buteni. Recurrentii au ase present'a in ore care Dominica seu serbatore, pentru de a-si areta desteritatea in cantu si tipicu. — Este de observatu ca teologii absoluti vor ave preferintia.

Buteni, 14 ianuaru 1876.

3—3 „Comitetulu parochialu.“ Cu scirea si invoirea mea: Isidor Popescu, m. p. inspectore de scole.

13, adeca trei-spre-diece actiuni

de ale Institutulu de creditu si de economii „Albina“ din Sibiu; cu valore de 100 fl. v. a. un'a, sunt de vendiare d'impreuna cu cuponele si anume cu celu ce se platesce la 1. iuliu a. c. Oferte se primescu sub adress'a A. E. posta restante in Caransebesiu. —